

MILJØTILLADELSE
til

kvægbruget beliggende
Vr Kærupvej 5
6851 Janderup

I henhold til § 16b i Bekendtgørelse af lov nr. 520
af 1. maj 2019
om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

Varde
Kommune

Godkendt 22. juli 2019

Postadresse:
Varde Kommune
Bytoften 2, 6800 Varde

Udarbejdet af:

Sagsbehandler: Jørgen Enevoldsen
Direkte tlf. 7994 7150
E-mail: jene@varde.dk

VARDE KOMMUNE

Erhvervscenteret - Landbrug
Teknik og Miljø
Bytoften 2
6800 Varde

www.vardekommune.dk
vardekommune@varde.dk

Doknr. 52094-19

Sagsnr. 19-2583

Indholdsfortegnelse:

1	INDLEDNING	5
2	BAGGRUND FOR MILJØTILLADELSE	6
2.1	DATABLAD.....	6
2.2	BAGGRUND OG HISTORIK.....	6
3	TILLADELSE	7
3.1	BESKRIVELSE AF PROJEKTET.....	7
3.2	DISPENSATIONER.....	7
3.3	SUPPLERENDE OPLYSNINGER.....	8
3.4	FORUDSÆTNINGER.....	8
4	VILKÅR FOR MILJØTILLADELSEN	9
4.1	PRODUKTIONSAREALER OG OPBEVARINGSLAGRE.....	9
4.2	DRIFT OG INDRETNING.....	9
4.3	LANDSKABSINTERESSER.....	9
4.4	LUGT.....	9
4.5	STØJ OG VIBRATIONER.....	9
4.6	STØV.....	10
4.7	SKADEDYR.....	10
4.8	SPILDEVAND, OVERFLADEVAND OG RESTVAND.....	10
4.9	OPLAG AF OLIE, PESTICIDER OG ØVRIGE KEMIKALIER.....	11
4.10	LYS.....	11
4.11	UHELD OG RISICI.....	11
4.12	OPHØR.....	11
5	KLAGEVEJLEDNING	12
6	OFFENTLIGGØRELSE	13
7	MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	14
7.1	BELIGGENHED.....	14
7.2	AFSTANDSKRAV.....	15
7.3	LANDSKAB OG KULTURMILJØ.....	18
7.4	SAMDRIFT.....	19
7.5	BIAKTIVITETER.....	19
7.6	INDRETNING.....	19
7.7	PRODUKTIONSAREALERS OG OPBEVARINGSLAGRES STØRRELSE.....	20
7.8	FORBRUG AF VAND OG ENERGI.....	21
7.9	AFFALD.....	22
7.10	OPLAG AF DIESEL- OG FYRINGSOLIE.....	22
7.11	HUSDYRGØDNING - PRODUKTION, OPBEVARING OG UDBRINGNING.....	22
7.12	ENSILAGE- OG FODEROPBEVARING.....	23
7.13	LUGT.....	24
7.14	STØJ OG RYSTELSER.....	25
7.15	STØV.....	25
7.16	SKADEDYR.....	26
7.17	DØDE DYR.....	26
7.18	LYS.....	26
7.19	TRANSPORT.....	26
7.20	SPILDEVAND.....	27
7.21	DRIFTSFORSTYRRELSER ELLER UHELD.....	29
7.22	BESKYTTEDE NATUROMRÅDER OMKRING HUSDYRBRUGET - AMMONIAK.....	29
7.23	PÅVIRKNING AF "BILAG IV ARTER".....	33
7.24	BAT - AMMONIAK.....	34

7.25	SAMLET BAT-VURDERING	34
8	EGENKONTROL.....	35
9	FORANSTALTNINGER VED OPHØR AF PRODUKTION	35
10	ALTERNATIVE MULIGHEDER.....	35
11	NABO- / PARTSHØRING	36
12	SAMLET VURDERING	36

1 Indledning

Denne miljøtilladelse fastlægger de vilkår, der skal gælde for en udvidelse af husdyrbruget på Vr Kærupvej 5, 6851 Janderup i Varde Kommune. Vilkårene sikrer, at udvidelse og drift af husdyrbruget kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt ressourceforbrug.

I forbindelse med udarbejdelse af miljøtilladelsen, har Varde Kommune udarbejdet en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af det ansøgte projekt. Denne danner baggrund for afgørelsen, herunder de stillede vilkår, som fremgår af afsnit 4.

Et udkast til afgørelse har været sendt i parts/nabohøring i 14 dage, hvor der har været mulighed for at komme med synspunkter, kommentarer eller indsigelser til projektet.

Copyright på kort: Grundkort – Varde kommune, Matrikelkort – GST, Luftfoto – Cowi.

2 Baggrund for miljøtilladelse

2.1 Datablad

Ejer	Else Forkrog, Vinkelvej 9 B, 6800 Varde
Ansøger	Boje Forkrog, Vr Kærupvej 5, 6851 Janderup, tlf. 3073 3906, boje@pc.dk
Kontaktperson:	Boje Forkrog, Vr Kærupvej 5, 6851 Janderup, tlf. 3073 3906, boje@pc.dk
Husdyrbrugets navn og adresse:	Vr Kærupvej 5, 6851 Janderup
Ejerlav og matrikel nr.:	Kærup By, Janderup, 6r m.fl.
Virksomhedens art:	Kvægbrug
Ejendomsnummer:	5730024281
CHR-nummer:	44834
CVR-nummer:	31534380
Konsulent:	Sirid M Kaatmann, Vestjysk Landboforening, tlf. 5137 7602, smk@vestjysk.dk
Tilsynsmyndighed:	Varde Kommune
Er husdyrbruget et IE-brug:	Nej
Ansøgning:	Skema nr. 209603, version 6, indsendt den 22. juli 2019
Udkast i nabohøring:	2. juli 2019
Godkendelsesdato:	22. juli 2019

2.2 Baggrund og historik

3. september 2014 fik husdyrbruget på Vr Kærupvej 5 i henhold til husdyrbruglovens § 10 tilladelse til en besætning på 58 ammekøer med kvieopdræt og tyre, svarende til 74,9 dyreenheder. Tilladelsen benævnes i det følgende MT2014.

Boje Forkrog har nu søgt om miljøtilladelse på baggrund af et ønske om at udvide dyreholdet i en eksisterende stald samt bygge nyt maskinhus. Et halvtag ønskes inddraget som stald.

Ansøgningen er modtaget af Varde Kommune den 11. februar 2019.

I forbindelse med sagsbehandlingen er der indhentet supplerende oplysninger.

3 Tilladelse

Varde Kommune har afgjort, at husdyrbruget på Vr Kærupvej 5, 6851 Janderup kan udvides som ansøgt. Der er nærmere redegjort for de vurderinger der ligger til grund for afgørelsen i den miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Miljøtilladelsen meddeles efter § 16b i "Bekendtgørelse af lov nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v." herefter benævnt husdyrbrugloven, på en række nærmere angivne vilkår i afsnit 4.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne afgørelse.

Det skal i øvrigt bemærkes, at tilladelser og godkendelser der vedrører anden lovgivning, for eksempel byggetilladelse, skal indhentes særskilt.

Henvendelse om afgørelsen kan ske til Varde Kommune, Erhvervscenteret - Landbrug.

Eventuelle udvidelser og ændringer af husdyrbrugets anlæg, som ikke fremgår af denne afgørelse, skal meddeles til – og godkendes af Varde Kommune inden disse gennemføres.

Miljøtilladelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 6 år fra godkendelsesdatoen. Ophører udnyttelse af miljøtilladelsen helt eller delvist i tre på hinanden følgende år bortfalder den del der ikke har været udnyttet de seneste tre år.

3.1 Beskrivelse af projektet

Der blev i en § 10-miljøtilladelse dateret 3. september 2014 (MT2014) givet tilladelse til et dyrehold bestående af 58 ammekøer med kvieopdræt og tyre, svarende til 74,9 dyreenheder.

Ifølge den nugældende husdyrbrugslov skal der ikke længere søges om og gives godkendelse til et bestemt dyrehold, men om et bestemt produktionsareal, det vil sige det areal, som dyrene på husdyrbruget kan opholde sig på.

Der søges om at overgå til ny godkendelsesordning med den fleksibilitet det giver, når det gælder dyreholdet, og med udgangspunkt i de produktionsarealer, som fremgår af tabel 1 og figur 6.

Produktionsarealet udvides fra de nuværende 850 m² til fremover 1.050 m² i bygning 3, se figur 5.

En ældre bygning (bygning 5, se figur 5) ønskes nedrevet, og et nyt maskinhus på 800 m² (bygning 6, se figur 5) ønskes opført.

3.2 Dispensationer

Varde Kommune dispenserer i henhold til husdyrbruglovens § 9 stk. 3, så den ansøgte produktion med den angivne placering af produktionsarealet i bygning 1, se figur 3, kan gennemføres i forhold til offentlig vej, naboskel og beboelse på samme ejendom.

Varde Kommune dispenserer i henhold til husdyrbruglovens § 9 stk. 3, så den ansøgte produktion kan gennemføres i bygning 3, se figur 3, i forhold til de to riste, men på betingelse af, at hvis der konstateres forurenede vand løbe i de to riste, skal disse straks sløjfes.

3.3 Supplerende oplysninger

I forbindelse med sagsbehandlingen har Varde Kommune orienteret og indhentet oplysninger fra følgende:

- Interne høringer i Varde Kommune
- Nabohøring ved berørte naboer

3.4 Forudsætninger

Varde Kommune forudsætter, at projektet gennemføres og drives som beskrevet i ansøgningen, og at den generelt gældende lovgivning overholdes.

Miljøtilladelsen meddeles på vilkår, der sikrer at kravene i § 27 i husdyrbrugets lov opfyldes. Der stilles derfor følgende vilkår til husdyrbrugets anlæg:

4 Vilkår for miljøtilladelsen

4.1 Produktionsarealer og opbevaringslagre

- a. Husdyrbruget må maksimalt have produktionsarealer, som det fremgår af tabel 1, og beliggende, som det fremgår af figur 6.

4.2 Drift og indretning

- a. Husdyrbrugets drift og indretning skal være i overensstemmelse med de oplysninger der fremgår af den miljøtekniske beskrivelse, med mindre andet fremgår af afgørelsens vilkår.
- b. De vilkår der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte/andre der er beskæftiget med den pågældende del af driften. Et eksemplar af miljøtilladelsen skal til enhver tid være tilgængeligt for de personer, der har ansvaret for husdyrbrugets daglige drift.
- c. Drænene ved anlægget skal være afbrudt/tilstoppet, så de drænledninger, som ligger under staldbygninger og indenfor 15 m fra staldbygninger ikke længere fungerer som dræn, se figur 4.
- d. Nyt maskinhus må ikke bygges tættere end 10 m fra naboskel.
- e. Inden det nye maskinhus etableres skal der foreligge enten en udledningstilladelse/medbenyttertilladelse til alt tagvandet på husdyrbruget, eller alternativt en nedsivningstilladelse til tagvand fra et tagareal som minimum svarer til udvidelsen af det samlede tagareal (ca. 800 m²).

4.3 Landskabsinteresser

- a. Placering, udformning, arkitektur og materialevalg af nybyggeri skal følge beskrivelsen i den miljøtekniske redegørelse.
- b. Nyt maskinhus skal opføres i afdæmpede farver og i ikke-reflekterende materialer.

4.4 Lugt

- a. Hele husdyrbruget og dets omgivelser skal renholdes således, at lugtgener begrænses mest muligt.
- b. Såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at lugtgener i omgivelserne vurderes at være væsentligt større end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, skal husdyrbruget lade foretage undersøgelse af muligheder for begrænsning af lugtkilder og/eller behandling af afkastluften. Undersøgelsens omfang vil blive fastsat af tilsynsmyndigheden på baggrund af en konkret vurdering af sagen. Lugtundersøgelser kan maksimalt kræves én gang pr. år. Virksomheden afholder selv omkostningerne til dokumentation, undersøgelser og målinger.

4.5 Støj og vibrationer

- a. Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen må, ved udendørs opholdsarealer ved boliger beliggende i landzone uden for eget skel, ikke overskride de anførte værdier 1,5 meter over terræn i frit felt:

Tidspunkt	Støjgrænser	Reference tidsrum
Dag		
Mandag - fredag kl. 07 - 18	55 dB(A)	8 timer
Lørdag kl. 07 - 14	55 dB(A)	7 timer
Lørdag kl. 14 - 18	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdag kl. 07 - 18	45 dB(A)	8 timer
Aften		

Tidspunkt	Støjgrænser	Reference tidsrum
Alle dage kl. 18 - 22	45 dB(A)	1 time
Nat		
Alle dage kl. 22 - 07	40 dB(A)	½ time

Støjgrænser

- b. Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige ovenstående grænseværdier med mere end 15 dB(A) ved alle beboelser.
- c. Ved dokumentation for overholdelse af støjvilkår skal der ses bort fra kortvarig sæsonafhængig kørsel udenfor husdyranlægget f.eks. pløjning og høst.
- d. Hvis tilsynsmyndigheden vurderer det nødvendigt, skal husdyrbruget dokumentere, at støjvilkåret er overholdt. Dokumentationen skal belyse støjbelastningen med husdyrbruget i fuld repræsentativ drift. Dette kan dog højst kræves en gang årligt, såfremt ovennævnte støjgrænser overholdes.

Dokumentationen skal ske i form af resultat af en støjmåling udført efter retningslinjerne i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 og 6/1984, eller efter en beregning udført efter den nordiske beregningsmetode for ekstern støj fra virksomheder jf. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1993. Ved ændringer skal den nyeste vejledning anvendes.

Er dokumentationen udført som beregning, skal den indeholde de oplysninger om beregningsforudsætningerne, som er nødvendige for vurdering af rigtigheden af beregningsresultaterne. Er dokumentationen udført som måling, skal driftsforholdene under målingen beskrives. Som udgangspunkt accepteres en ubestemthed på de målte eller beregnede støjbelastninger på max. +/- 3 dB(A).

- e. Målingerne eller beregningerne skal udføres af en person eller et laboratorium, som er akkrediteret af DANAK eller godkendt af Miljøstyrelsen til "Måling – ekstern støj".
- f. Resultaterne skal sendes til tilsynsmyndigheden senest 1 måned efter målingernes gennemførelse.

4.6 Støv

- a. Drift af anlægget må ikke medføre væsentlige støvgener uden for husdyranlægget.

4.7 Skadedyr

- a. Der skal på husdyrbruget foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de til enhver tid nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.
- b. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.

4.8 Spildevand, overfladevand og restvand

- a. Spildevand fra rengøring af stalde skal opsamles og anvendes efter gældende regler.
- b. Overfladevand fra befæstede arealer, som kan være forurenede med næringsstoffer, skal opsamles og udbringes i henhold til gældende regler.
- c. Det befæstede areal (Bygning 9, figur 5) må ikke benyttes til opbevaring af husdyrgødning, ensilage eller andre ting, som afgiver saft, som kan forurene undergrunden.
- d. Konstateres det, at der løber forurenede vand i de to riste ved østgavlen på bygning 3, skal disse straks sløjfes.

4.9 Oplag af olie, pesticider og øvrige kemikalier

- a. Opbevaring af kemikalier, samt spildolie og kemikalieaffald, skal foregå i rum med fast bund og uden mulighed for forurening af jord, afløbssystem, grundvand og vandløb.

4.10 Lys

- a. Driften må ikke medføre væsentlige lysgener uden for husdyrbruget.

4.11 Uheld og risici

- a. Alle uheld og driftsforstyrrelser, herunder evt. spild på udendørs arealer, der kan medføre forurening, skal straks meddeles alarmcentralen (tlf.: 112) og efterfølgende Erhvervscenteret, Varde Kommune (tlf.: 7994 6800).

4.12 Ophør

- a. Ved ophør af driften, skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare. Alle opbevaringsanlæg skal tømmes og rengøres, og husdyranlægget skal fremstå i miljømæssig god stand.

5 Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet i henhold til § 76 i Husdyrbrugloven af de klageberettigede, der fremgår af lovens §§ 84-87.

Hvis du ønsker at klage over afgørelsen skal du gøre det elektronisk og direkte til Miljø og Fødevareklagenævnet via Klageportalen. Du kan få adgang til Klageportalen via Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside: www.nmkn.dk.

Din klage skal være modtaget senest den 19. august 2019.

Det er en betingelse for behandling af din klage, at du indbetaler et gebyr.

Vejledning om hvordan du klager og om gebyrordningen kan du finde på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside, www.nmkn.dk.

Samme sted fremgår det også, at der er visse særlige forhold, som kan begrunde en undtagelse fra kravet om at klage via Klageportalen.

Har du brug for yderligere oplysninger eller hjælp til Klageportalen, kan du kontakte nh@naevneneshus.dk eller tlf. 7240 5600.

Såfremt afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal søgsmål være anlagt inden 6 måneder fra afgørelsens offentliggørelse samt være i overensstemmelse med § 26 i forvaltningsloven.

6 Offentliggørelse

Offentliggørelse af afgørelsen sker på Digital MiljøAdministration <https://dma.mst.dk/> under "Offentliggørelser", den 22. juli 2019.

På Varde Kommunes vegne den 22. juli 2019

Jørgen Enevoldsen

Miljømedarbejder

Kopi sendt til:

- Sirid M Kaatmann, smk@vestjysk.dk
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Syddanmark, Sorsigvej 35, 6760 Ribe, e-mail: sesyd@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia, e-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, v. Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14,1, 1651 Kbh.V, e-mail: ae@ae.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 1017 Kbh.K, e-mail: fbr@fbr.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 Kbh.N, e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, e-mail: post@sportsfiskeren.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, e-mail: dnvarde-sager@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh.V, e-mail: natur@dof.dk samt lokalforeningen for sydvestjylland e-mail: varde@dof.dk
- Arkvest, post@arkvest.dk

7 Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Beliggenhed, landskab og kulturmiljø

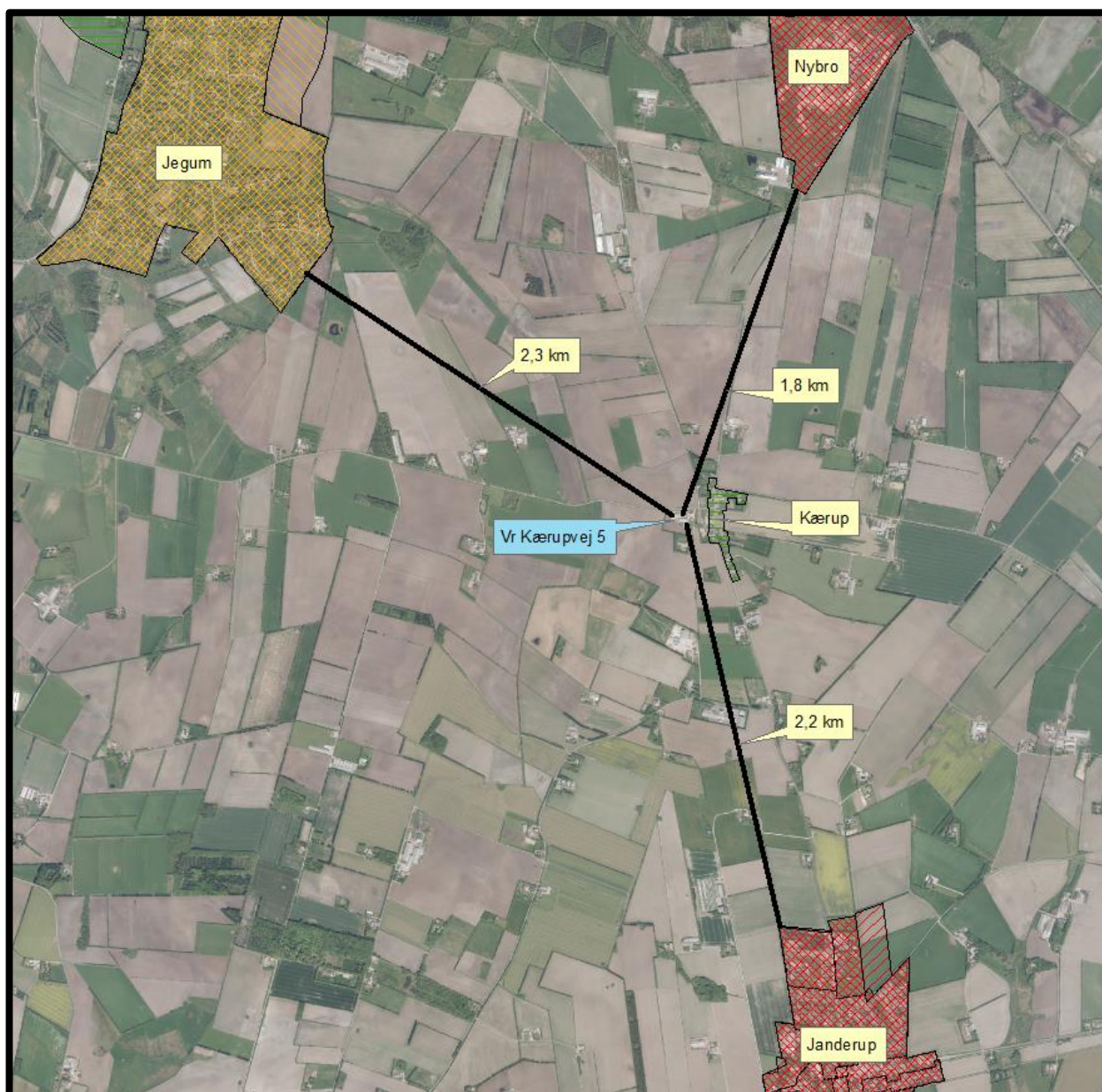
7.1 Beliggenhed

Husdyrbruget ligger på adressen Vr Kærupvej 5, 6851 Janderup, ca. 2,2 km nord for Janderup, se figur 1.

Nærmeste byzone er gasbehandlingsanlægget Nybro, som ligger ca. 1,8 km nord for husdyrbruget, se figur 1.

Ca. 2,3 km nordvest for anlægget ligger sommerhusområdet Jegum, se figur 1.

Ca. 100 m øst for anlægget ligger Kærup, som i Kommuneplan for Varde Kommune (område 10.02.BL01) er et område for blandet bolig og erhverv. Både nuværende og fremtidig status er landzone.

Figur 1. Husdyrbruget i forhold til byzone og sommerhusområde.

Nærmeste samlede bebyggelse er Kærup (udløses af Nybrovej 133), som ligger nordøst for husdyrbruget, se figur 2. Nybrovej 123 er nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt.

De nærmeste øvrige nabobeboelser fremgår af figur 2.

Figur 2. Husdyrbruget i forhold til samlet bebyggelse og nærmeste naboer.

Varde Kommune vurderer at beliggenheden er tilstrækkeligt beskrevet.

7.2 Afstandskrav

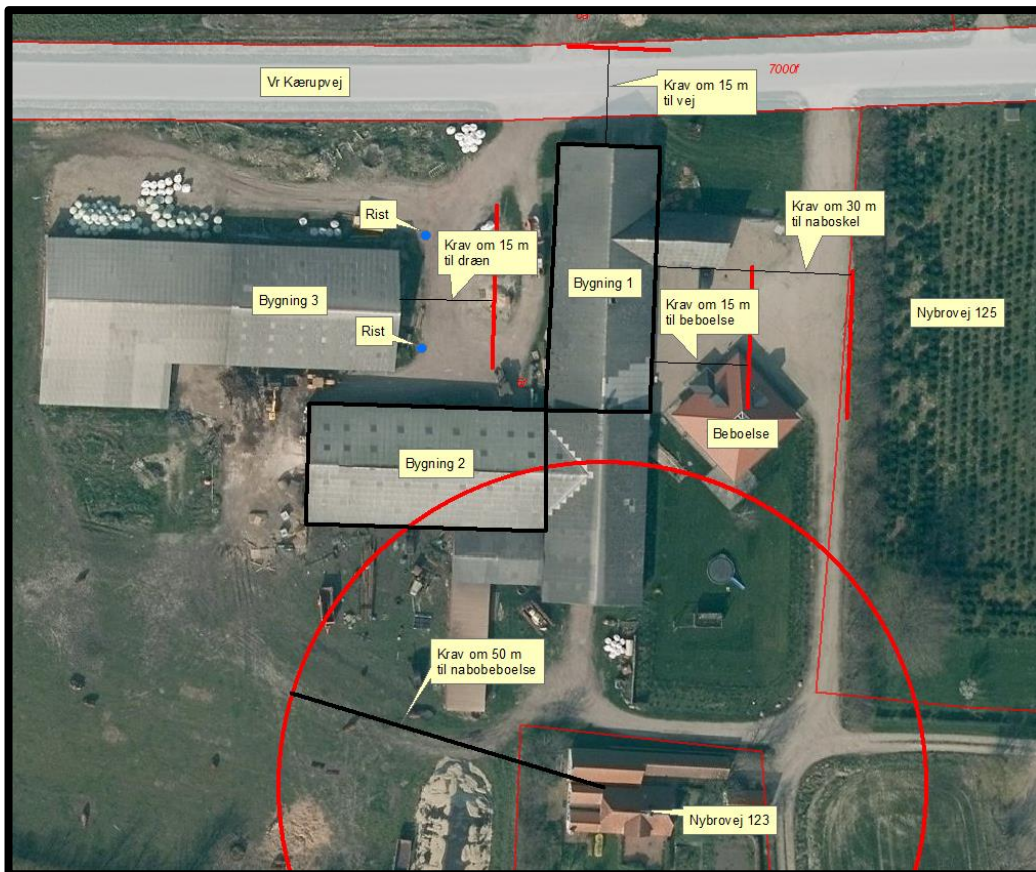
Følgende afstandskrav i henhold til § 6 i Husdyrbrugloven er overholdt, da husdyrbrugets anlæg ikke er beliggende:

- i et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- i en afstand mindre end 50 m fra ovennævnte områder

Følgende afstandskrav i henhold til § 6 i Husdyrbrugloven er ikke overholdt, da en del af staldbygning 2 er beliggende:

- i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

Se figur 3.

Figur 3. Husdyrbruget i forhold til nabobeboelse samt diverse afstandskrav.

Da Bygning 2 er en eksisterende stald med dybstrøelse, og da produktionsarealet ikke hverken ændres eller udvides, og da staldsystemet/dyreholdet heller ikke ændres fra nudrift til ansøgt drift, medfører det ansøgte ingen forøgelse hverken af luftafgivelsen eller ammoniakfordampningen.

Følgende afstandskrav i henhold til § 8 i husdyrbrugloven er overholdt:

- ikke almene vandforsyningsanlæg (25 m)
- almene vandforsyningsanlæg (50 m)
- levnedsmiddelvirksomhed (25 m)

Følgende afstandskrav i henhold til § 8 i husdyrbrugloven er ikke overholdt:

- offentlig vej og privat fællesvej (15 m)
- naboskel (30 m)
- beboelse på samme ejendom (15 m)
- vandløb, dræn og søer (15 m)

Offentlig vej

En del af Bygning 1 er beliggende indenfor 15 m fra den offentlige vej Vr Kærupvej, se figur 3. Bygning 1 er en eksisterende stald med dybstrøelse. Produktionsarealet hverken ændres eller udvides. Men da dyreholdet gøres fleksibelt til alt kvæg, beregner *husdyrgodkendelse.dk* en forøget ammoniakfordampning fra stalden, og dermed en forøget forurening.

Ifølge husdyrbruglovens § 8 må der ikke ske udvidelse og ændringer, som medfører forøget forurening indenfor 15 m til offentlig vej. Varde Kommune dispenserer i henhold til husdyrbruglovens § 9 stk. 3, så den ansøgte produktion kan gennemføres som ansøgt.

Naboskel

En del af Bygning 1 er beliggende indenfor 30 m fra naboskel til Nybrovej 125, se figur 3. Bygning 1 er en eksisterende stald med dybstrøelse. Produktionsarealet hverken ændres eller udvides. Men da

dyreholdet gøres fleksibelt til alt kvæg, beregner *husdyrgodkendelse.dk* en forøget ammoniakfordampning fra stalden, og dermed en forøget forurening.

Ifølge husdyrbruglovens § 8 må der ikke ske udvidelse og ændringer, som medfører forøget forurening indenfor 30 m til naboskel. Varde Kommune dispenserer i henhold til husdyrbruglovens § 9 stk. 3, så den ansøgte produktion kan gennemføres som ansøgt.

Beboelse

Der er opført et nyt stuehus på ejendommen i 2015. En del af Bygning 1 er beliggende indenfor 15 m fra det nye stuehus. Bygning 1 er en eksisterende stald med dybstrøelse. Produktionsarealet hverken ændres eller udvides. Men da dyreholdet gøres fleksibelt til alt kvæg, beregner *husdyrgodkendelse.dk* en forøget ammoniakfordampning fra stalden, og dermed en forøget forurening.

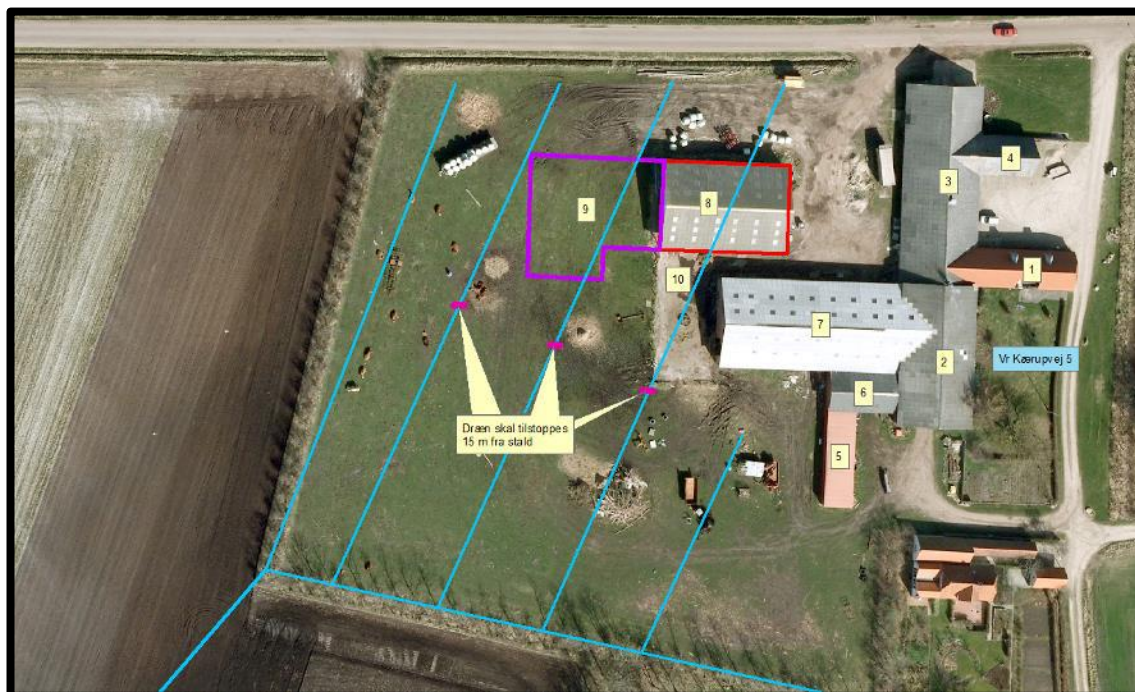
Ifølge husdyrbruglovens § 8 må der ikke ske udvidelse og ændringer, som medfører forøget forurening indenfor 15 m til beboelse på samme ejendom. Varde Kommune dispenserer i henhold til husdyrbruglovens § 9 stk. 3, så den ansøgte produktion kan gennemføres som ansøgt.

Dræn

En del af Bygning 3 er beliggende indenfor 15 m fra drænen. Der er på figur 8 angivet 2 riste med afløb ved den østlige gavl af bygning 3, som er en eksisterende stald med dybstrøelse, se også figur 3.

Ifølge husdyrbruglovens § 8 må der ikke etableres husdyranlæg eller ske udvidelse og ændringer, som medfører forøget forurening indenfor 15 m til drænen. Varde Kommune dispenserer i henhold til husdyrbruglovens § 9 stk. 3, så ristene kan fortsætte med den angivne placering, men på betingelse af, at der ikke på nogen måde må løbe forurenede vand i ristene og videre til vandløb. Hvis der konstateres forurening skal ristene straks fjernes.

Varde Kommune har i MT2014 stillet vilkår om at drænen ved anlægget skal afbrydes/tilstoppes, så de drænledninger, som ligger under staldbygninger og indenfor 15 m fra staldbygninger ikke længere kan fungere som dræn, se figur 4.

Figur 4. Vilkår om tilstopning af drænledninger i MT2014.

Varde Kommune viderefører vilkåret i denne miljøtilladelse.

7.3 Landskab og kulturmiljø

I forbindelse med sagsbehandlingen er husdyrbrugets beliggenhed i forhold til udpegningerne i Varde Kommunes Kommuneplan 2017 samt andre udpegninger blevet gennemgået. Husdyrbrugets anlæg ligger **indenfor**

- Landzone
- Åbne landbrugslandskaber
- Egnede områder til store husdyrbrug
- Særligt værdifulde landbrugsområder
- Skovrejsningsområder

Af Kommuneplan 2017 for Varde Kommune fremgår det blandt andet, at

Anvendelse af reflekterende materialer i **det åbne land** (Landzone) skal søges begrænset og om nødvendigt afskærmes.

I åbne **landbrugslandskaber** skal store tekniske anlæg, herunder store husdyrbrug med mere end 500 dyreenheder tilpasses landskabets karakter.

Områder til placering af **store husdyrbrug** skal friholdes for udvikling, der er i modstrid med etablering af store landbrugsbygninger og -anlæg.

I **særligt værdifulde landbrugsområder** skal det sikres, at arealerne kan anvendes længst muligt til landbrugsmæssige formål før overgangen til anden anvendelse.

I **særligt værdifulde landbrugsområder** med **skovrejsningsinteresser** har skovrejsning høj prioritet.

Der er ingen beskyttede diger i nærheden af anlægget.

Nybyggeriet sker udenfor beskyttelseslinje for fredede fortidsminder, å-beskyttelseslinje, sø-beskyttelseslinje, strand-beskyttelseslinje og skov-byggelinje.

Ansøger oplyser, at der er beplantning på to sider af grunden syd og vest for ejendommen. Eksisterende bygninger skjuler det nye maskinhus fra vejen. Der er ikke planer om yderligere beplantning omkring stalde og bygninger. Det nye maskinhus opføres i samme materialer og farvevalg som det eksisterende maskinhus, og vil derfor ikke virke anderledes end det eksisterende maskinhus.

Varde Kommune vurderer, at der ikke af landskabshensyn er behov for at stille vilkår til beplantning.

Varde Kommune vurderer at

- nyt maskinhus er erhvervsmæssigt nødvendigt for landbrugsdriften
- udvidelsen ikke er i strid med Kommuneplan 2017 for Varde Kommune
- det samlede bygningsanlæg vil fremstå som en driftsmæssig enhed
- de nye driftsbygninger, ved overholdelse af de stillede vilkår, ikke ændrer væsentligt på oplevelsen af landskabet
- at udvidelsen, og de deraf følgende ændringer i området, ikke vil være i strid med hensynet til kulturhistoriske interesser.

Varde Kommune stiller af hensyn til landskabsinteresser vilkår om at bygningerne skal opføres i afdæmpede farver og i ikke-reflekterende materialer.

Husdyrhold og drift

7.4 Samdrift

Husdyrbruget drives ikke i samdrift med andre husdyrbrug.

7.5 Biaktiviteter

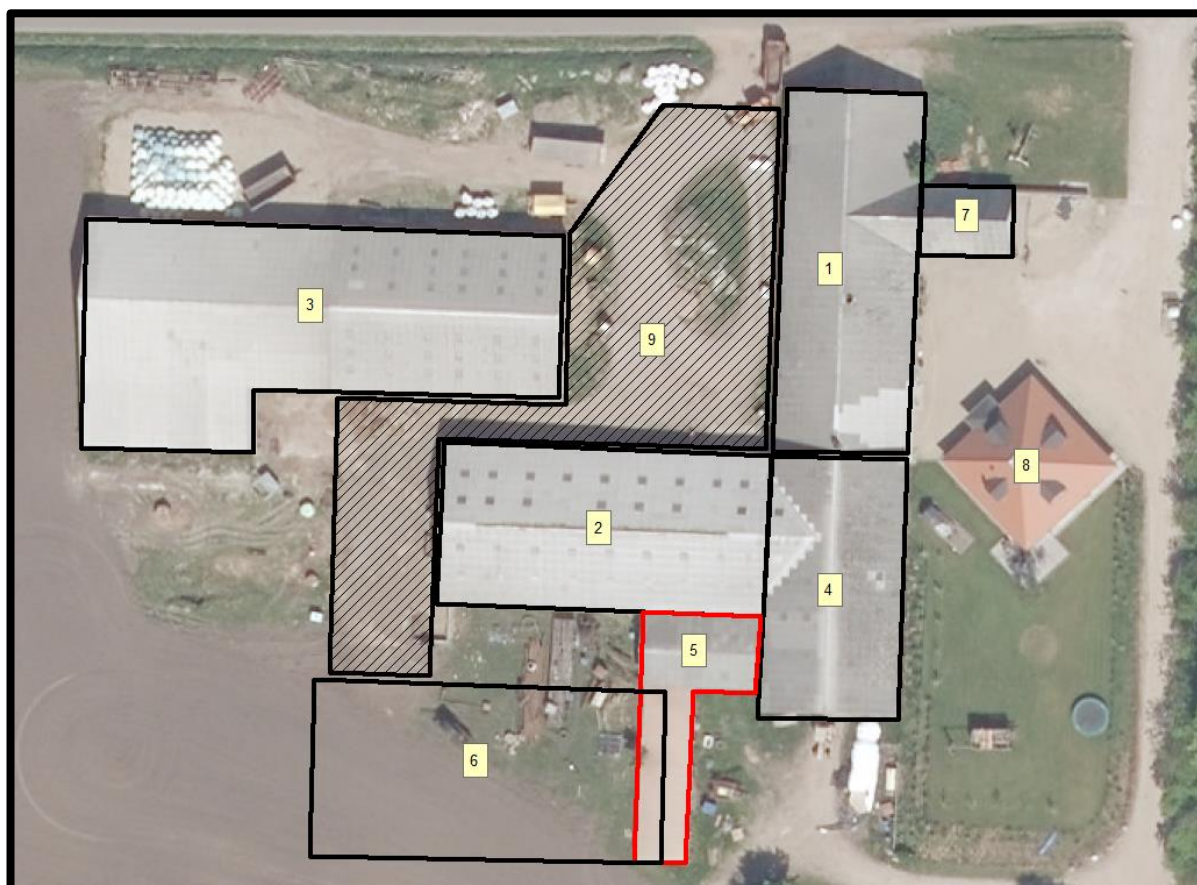
Der er ingen biaktiviteter på husdyrbruget.

7.6 Indretning

Oversigt over husdyrbrugets bygninger fremgår af figur 5.

Udvidelsen af husdyrbruget sker ved at to ældre lagerbygninger nedrives (bygning 5), og der opføres i stedet et nyt maskinhus (bygning 6).

Dybstrøelsesarealet udvides fra de nuværende 850 m² til fremover 1.050 m² i bygning 3.

Figur 5. Oversigt over husdyrbrugets bygninger.

Bygning 1

Eksisterende staldbygning. Produktionsarealet på 200 m² fortsætter uændret. Staldsystemet er "Alle kvæg; dybstrøelse".

Bygning 2

Eksisterende staldbygning. Produktionsarealet på 450 m² fortsætter uændret. Staldsystemet er "Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse".

Bygning 3

Eksisterende staldbygning. Produktionsarealet udvides fra de nuværende 850 m² til fremover 1.050 m². Staldsystemet er "Alle kvæg; dybstrøelse".

Bygning 4

Eksisterende maskinhus. Der opstaldes ikke dyr i bygningen.

Bygning 5

Eksisterende bygning som nedrives.

Bygning 6

Nyt maskinhus på 800 m² (20 x 40 m). Maskinhuset opføres syd for staldene, i samme materialer som det eksisterende maskinhus (røde stålplader og gråt eternittag). Maskinhuset opføres 10 m fra naboskel og 10 m fra eksisterende stald og maskinhus af brandsikkerhedshensyn.

Bygning 7

Eksisterende garage. Der opstaldes ikke dyr i bygningen.

Bygning 8

Beboelse.

Bygning 9

Befæstet areal mellem bygninger. Ansøger oplyser, at overfladevand løber ud på jorden, og siver ned.

Dog er der 2 riste ved gavlen af bygning 3, se figur 3. Varde Kommune stiller vilkår om, at der ikke må løbe forurenede vand i risterne, og hvis det konstateres, at der løber forurenede vand i de to riste ved østgavlen på bygning 3, skal disse straks sløjfes.

Varde Kommune vurderer at indretningen er tilstrækkelig beskrevet.

Der stilles vilkår om, at husdyrbrugets indretning og drift skal være i overensstemmelse med de oplysninger der fremgår af denne miljøtekniske beskrivelse, herunder at det nye maskinhus ikke må opføres nærmere end 10 m fra naboskel.

7.7 Produktionsarealers og opbevaringslagres størrelse

I tabel 1 ses produktionsarealets størrelse for 8 år siden, som nuværende drift og som ansøgt drift.

Bygning	Staldsystem / type af opbevaringsanlæg	Dyre-type / gødningstype	8 årsdrift, m ²	Nudrift, m ²	Ansøgt, m ²
1	Dybstrøelse	Alle kvæg	200	200	200
2	Dybstrøelse	Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.	450	450	450
3	Dybstrøelse	Alle kvæg	0	850	1.050
I alt			650	1.500	1.700

Tabel 1. Produktionsarealers og opbevaringslagres størrelse.

Produktionsarealernes størrelse er manuelt opmålt af miljørådgiveren. Arealerne er uden foderbord og gangarealer, hvor mennesker færdes. Arealerne er opmålt, så ansøger har mulighed for at ændre på boksstørrelse afhængig af hvilke dyregrupper, der skal gå.

Ammekøerne er på græs om sommeren. Dette er dog ikke angivet i ansøgningen, da der ikke er stalde, som tømmes og rengøres helt.

Produktionsarealets størrelse for 8 år siden blev godkendt i en lokaliseringsgodkendelse fra 1992.

Produktionsarealets størrelse i nudriften er godkendt i § 10-miljøtilladelse fra 2014.

Der er ingen gødningsopbevaringsanlæg på ejendommen, da der kun er dyr på dybstrøelse. Der er ingen møddingsplads, men markstakke med kompost.

Figur 6. Oversigt over produktionsarealerne.

Varde Kommune vurderer at produktionsarealet er tilstrækkeligt beskrevet.

7.8 Forbrug af vand og energi

Ansøger har oplyst følgende anslåede årlige forbrug af vand og energi, se tabel 2.

	Nudrift, (mængde/år)	Ansøgt, (mængde/år)
Elforbrug (kWh) *	29.000	31.000
Vandforbrug (m ³)	3.400	4.000
Olieforbrug (l)	10.000	10.000

Tabel 2. Husdyrbrugets forbrug af el, vand og olie.

*Der er ikke særskilt el måler, så tallet er med stuehus og jordvarmeanlæg.

Der anvendes vand til drikkevand, vask af sprøjte mv.

Det vurderes, at forbruget af el, vand og olie ligger indenfor rammerne af hvad der må forventes i forhold til ansøgningens produktion. Det vurderes ligeledes, at øgningen ikke vil medføre en væsentlig ændring på miljøet.

Det vurderes derfor, at brugen af naturressourcer sker på forsvarlig måde.

Varde Kommune vurderer, at energi- og vandforbruget er tilstrækkeligt beskrevet.

7.9 Affald

Ansøger oplyser følgende:

Affald fra husdyrbrug kan typisk inddeles i følgende affaldsfraktioner

- *Dagrenovation*
- *Genbrugeligt affald (Pap, papir, jern og metal, tomme olietromler og tanke, tomme plasticsække, paller, malet og lakeret træ).*
- *Farligt affald (lysstofrør og sparepærer, spraydåser, oliefiltre, batterier).*
- *Klinisk risikoaffald og medicinrester (skalpeller, kanyler og medicinrester).*
- *Døde dyr.*
- *Forbrændingseget affald (halmballesnor, papirsække, gamle frønnede bildæk).*
- *Deponeringseget affald (asbestholdige byggemateriale).*
- *Kanyler og medicinrester afleveres til dyrlæge.*
- *Tom medicinemballage kommes i dagrenovation.*
- *Erhvervsaffald opbevares i container, som tømmes efter behov.*
- *Spildolie afleveres tilbage til leverandørværksted, eller foretages på værksted. Der er derfor ikke dunke med spildolie eller oliefiltre på ejendommen.*

Alt affald afskaffes i henhold til kommunens regulativ. Det vurderes, at håndteringen af affald og restprodukter sker på forsvarlig vis, og at projektet ikke har påvirkninger på omgivelserne.

Husdyrbruget er omfattet af Varde Kommunes til enhver tid gældende Regulativ for Erhvervsaffald, og er dermed forpligtet til at kildesortere og bortskaffe alt erhvervsaffald i henhold til denne og den til enhver tid gældende Affaldsbekendtgørelse.

Varde Kommune gør opmærksom på at afbrænding af affald er ikke tilladt. Jævnfør § 1, stk. 2 i Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1459 af 7. december 2015 om "Forbud mod markafbrænding af halm mv." er det dog tilladt at foretage afbrænding af våde halmballer og halm, der har været anvendt til overdækning og lignende. Brandmyndigheden skal orienteres inden afbrændingen iværksættes.

Ønskes der afleveret affald på kommunal genbrugsplads, skal husdyrbruget være tilmeldt genbrugsordning for erhverv.

Varde Kommune vurderer ud fra ansøgers redegørelse at fast affald, olie og kemikalier opbevares, håndteres og bortskaffes miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

7.10 Oplag af diesel- og fyringsolie

Ansøger oplyser følgende:

Dieseltanken er placeret i maskinhus tanken er på 1.200 l.

Varde Kommune gør opmærksom på, at opbevaring af diesel- og fyringsolie i overjordiske tanke skal ske i en typegodkendt beholder på varigt og stabilt underlag, og at der ikke må være risiko for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Varde Kommune vurderer ud fra ansøgers redegørelse, at diesel- og fyringsolie opbevares og håndteres miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

7.11 Husdyrgødning - produktion, opbevaring og udbringning

Da der af ansøgningen ikke fremgår nogen besætningsstørrelse, men udelukkende produktionsarealer i staldene, er det svært at udregne en præcis produktion af husdyrgødning.

Ansøger oplyser:

Der er ingen gødningsopbevaringsanlæg på ejendommen, da der kun er dyr på dybstrøelse. Der er ingen møddingsplads, men markstakke med kompost.

Der produceres årligt ca. 341 ton dybstrøelse på husdyrbruget. Alle ammekøer med kalve afgræsser bl.a. på Skallingen i 5 mdr. om sommeren.

Der er ingen møddingsplads. Fast møg kommer i kompoststakke på marken.

Der bliver muget ud maks. hver 4. måned.

Markstakken overdækkes og regler vedrørende oplagring i markstak jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen følges. Markstakke placeres, så de ikke er synlige for naboer, minimum 300 m fra nabobeboelser. Stakke overdækkes for at forhindre punktkildeforurening, fluer og lugtgener.

Når det gælder opbevaring af kompost i markstak gælder reglerne i Miljøstyrelsens "Vejledning om etablering og overdækning af kompost i markstakke samt overdækning af fast gødning".

Varde Kommune henstiller endvidere til at eventuelle markstakke placeres med størst mulig afstand til nabobeboelser.

Varde Kommune vurderer, at produktion og opbevaring af husdyrgødning er tilstrækkeligt beskrevet, og at ansøger råder over tilstrækkelig opbevaringskapacitet til den producerede husdyrgødning.

7.12 Ensilage- og foderopbevaring

Ansøger oplyser følgende:

Der er ingen ensilageplansiloer. Al ensilage opbevares i wrapballer.

I henhold til lovgivningen må ikke-saftgivende ensilage opbevares i markstak.

Markstakke med ensilage skal altid som minimum overholde afstandskravene, som fremgår af husdyrgødningsbekendtgørelsens § 6.

Varde Kommune anbefaler endvidere at markstakke placeres under hensyntagen til naboer, så de placeres så langt væk fra nabobeboelser som muligt.

Varde Kommune vurderer at opbevaring af ensilage og foder er tilstrækkeligt beskrevet, og at ensilage og foder opbevares miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

7.13 Lugt

Lugt stammer fra staldene, samt fra opbevaring, transport og udbringning af husdyrgødning.

I Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 er fastsat det landsdækkende beskyttelsesniveau for lugt, der skal anvendes i kommunernes vurdering af, om der er væsentlige lugtgener i forbindelse med udvidelse af et husdyrbrug. Det fremgår af reglerne, at dette beskyttelsesniveau som udgangspunkt er tilstrækkeligt til at sikre omgivelserne imod væsentlige lugtgener.

Ifølge beskyttelsesniveauet skal projektet overholde bestemte lugtgeneafstande, hvis længde afhænger af forskellige områders lugtfølsomhed. Lugtgeneafstandene beregnes i *husdyrgodkendelse.dk* efter to forskellige metoder, henholdsvis den Ny Lugtvejledning og FMK-vejledningen. Det er de længste beregnede lugtgeneafstande, der skal overholdes.

Ved beregning af geneafstanden for lugt indregnes kumulation fra andre husdyrproducenter såfremt der er husdyrproducenter med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr år indenfor en radius af 100 meter fra enkeltbeboelsen og såfremt der er husdyrproducenter med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr år indenfor en radius af 300 meter fra samlet bebyggelse og byzone.

Ved én anden ejendom med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr år forøges geneafstanden med 10 %.

Ved to eller flere andre ejendomme med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr år forøges geneafstanden med 20 %.

Ifølge beregningerne udført i *husdyrgodkendelse.dk* vil geneafstanden i forhold til byzone være 229 meter, samlet bebyggelse 146 meter og enkeltbolig 72 meter.

Genekriterierne til byzone, samlet bebyggelse og enkeltbeboelse er overholdt, se tabel 3.

Samlet resultat af lugtberegning ? i						
Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Nybrovej 123	0	FMK	72,6	72,6	81	Ja
 Nybrovej 133	0	NY	146,5	146,5	180,5	Ja
 Kærup By, Janderup	0	FMK	229,6	229,6	1837,3	Ja

Tabel 3. Beregnet geneafstand fra husdyrbruget efter planlagt udvidelse

Ved lugtberegning regnes fra midten af de enkelte stalde. Derfor er afstanden i tabel 3 anderledes end i figur 1 og 2.

Ammekøerne er på græs om sommeren. Dette er dog ikke angivet i ansøgningen, da der ikke er stalde, som tømmes og rengøres helt.

Møddinger uden daglig tilførsel skal i henhold til gældende lovgivning være overdækket med plastik eller kompostdug. Udbringning af husdyrgødning skal ske i henhold til de gældende regler.

Varde Kommune vurderer samlet, at lugt fra husdyrbrugets produktion, opbevaring og udbringning af husdyrgødning, ikke vil medføre lugtgener, der stiger til et niveau, som ikke bør accepteres af omgivelserne.

Der stilles generelle vilkår til forebyggelse af lugtgener, samt at der kan kræves undersøgelse, hvis det skønnes, at lugtgener i omgivelserne er større end det kunne forventes ud fra grundlaget for miljøvurderingen.

7.14 Støj og rystelser

Ansøger oplyser følgende:

Beskrivelse af støjkilder:

Der er ikke mange støjkilder på ejendommen. Der kan dog forekomme støj i forbindelse med indblæsning af foder. Støjen vil normalt kun kunne høres inde i bygningerne eller meget tæt på. Omkringboende vil normalt kun opleve støj i forbindelse med eksempelvis ensilering tæt på deres beboelser. Og ved transporter fra og til ejendommen.

Indblæsning af foder: *Der indblæses foder for hver anden måned i fodersiloen i Stald 2.*

Foderblanding: *Foderblandingen foregår hver anden dag indenfor normal arbejdstid.*

Ensilering: *Ensilering sker ca. 5 dage / år og foregår normalt i dagtimerne, hovedsageligt på hverdage. I spidsbelastningssituationer kan det ske i weekender og uden for normal arbejdstid.*

Udkørsel af husdyrgødning: *Sker primært i forbindelse med forårsarbejdet og sker normalt på hverdage mellem 07.00 og 19.00. Der kan også forekomme transport i weekender og uden for normal arbejdstid.*

Det vurderes ikke, at naboerne i det daglige vil blive generet af støj fra bedriften. Dette vurderes ikke at ændre sig fra nudrift og til ansøgt drift.

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om "ekstern støj fra virksomheder" anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Dog anføres, at man som udgangspunkt ved fastsættelse af støjgrænser ved nærmest liggende enkeltbolig bør anvende de grænseværdier, som er gældende for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Disse værdier er anvendt i denne afgørelse.

I orientering fra Miljøstyrelsen nr. 9 1997 fremgår foreslåede grænser for vibrationer i det eksterne miljø.

Varde Kommune vurderer, at udvidelsen ikke vil medføre væsentlige støj- og rystelsesgener for omgivelserne.

Varde Kommune stiller dog generelle vilkår til overholdelse af støjgrænser, og at der om nødvendigt kan kræves dokumentation for at støjgrænserne er overholdt.

7.15 Støv

Ansøger oplyser følgende:

Der kan opstå støvgener ved levering af foder ved indblæsning i silo, kørsel på grusveje, høstarbejde og lign. Ved udvidelsen vil foderforbruget ikke stige betragteligt; der vil stadig kun komme foder ca. 12 gange om året. Støvgener fra levering af foder og indblæsning sker ca. 12 gange årligt i alm arbejdstid, det tager ca. 10 min, desuden er siloen placeret i en bygning. Det vurderes primært at være lokalt på ejendommen, og ikke en væsentlig gene for de omkringboende eller trafikanter. Støvgener må også påregnes i kortere perioder under høstarbejdet.

Der vurderes dog ikke at være tale om støvgener af væsentlig karakter, som ligger udover det forventelige.

I tørre perioder kan der opstå støvgener ved kørsel på grusveje mellem markerne, men det vil være af en begrænset og lokal karakter, og forventes ikke at genere omkringboende eller trafikanter.

Ejendommen ligger ca. 46 m fra naboer, det vurderes på trods af afstanden at produktionen ikke vil give ophav til yderligere støvgener, end i dag, uden for de nære områder omkring staldene.

For at begrænse støvgener henviser Varde Kommune til god landmandspraksis. Blandt andet at al transport til og fra husdyrbruget bør forgå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på husdyrbruget planlægges, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Varde Kommune vurderer, at der som følge af udvidelsen ikke vil være aktiviteter, som vil medføre væsentlige støvgener. Der fastsættes vilkår om, at drift af anlægget ikke må medføre væsentlige støvgener udenfor husdyrbruget.

7.16 Skadedyr

Ansøger oplyser følgende:

Tilstedeværelse af skadedyr på bedriften forbygges ved orden og god hygiejne samt ved at bekæmpe eventuelle problemer så snart de opstår.

Fluer: *Flueplager forebygges ved brug af hyppig rengøring og brug af kemi mod fluer.*

Rotter: *Tilstedeværelse af rotter kontaktes godkendt firma.*

Det vurderes at med det ansøgte projekt og håndteringen af forekomst af fluer og skadedyr, ikke vil være til gene for de omkringboende.

Varde Kommune vurderer, at der udføres tilstrækkelig forebyggende bekæmpelse. Dog fastsættes vilkår til opbevaring af foder og om at foretage fluebekæmpelse efter retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Retningslinjer angiver en række afprøvede metoder og opdateres løbende.

7.17 Døde dyr

Ansøger oplyser følgende:

Døde dyr afhentes af DAKA ved stald 1

Opbevaring af døde dyr er reguleret af Fødevarestyrelsens "Bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr". Der er dog, i forbindelse med opbevaring af affald, stillet et generelt vilkår til forebyggelse af uhygiejniske forhold.

Varde Kommune vurderer ud fra ansøgers redegørelse, at døde dyr opbevares og bortskaffes miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

7.18 Lys

Ansøger oplyser følgende:

Der er ingen udendørs lys på driftens bygninger. I vinterhalvåret vil der være lys på maskiner, der er i drift. Der er vågelys i staldene svarende til ca. 10 lux. Der vil være tændt lys i staldene i forbindelse med fodring og håndtering af dyr i vinterhalvåret.

Det vurderes, at lyset fra bedriften ikke vil genere naboer. Der vil ikke komme yderligere lysgener fra det nye maskinhus.

Varde Kommune vurderer, at der ikke vil være væsentlige gener forbundet med husdyrbrugets belysning. Dog stilles et generelt vilkår om, at husdyrbrugets drift ikke må medføre væsentlige lysgener udenfor husdyrbruget.

7.19 Transport

Ansøger oplyser følgende:

Transporten fra og til ejendommen er for størstedelen foder, dyr og husdyrgødning. I vækstsæsonen er der endvidere et antal transporter til og fra de dyrkede arealer, primært i forbindelse med ensilering af græs/majs og udbringning af husdyrgødning. Antallet af transporter i nu og ansøgt drift:

Type	Nudrift	Ansøgt drift	Transportmiddel	Tidsrum
Brændstof	10	10	Lastbil	Man-fre.
Afhentning DAKA	15	15	Lastbil	Man-fre.
Tilskuds foder	12	12	Lastbil	Man-fre.
Flytning af dyr	25	25	Lastbil	Man-fre.
Grovfoder *	5	5	Traktor	Man-fre.
Fast møg	35	35	Traktor	Man-fre.
Ca. I alt*	82	82		

Tabel 4. Oversigt over det årlige antal transporter til og fra husdyrbruget.

Transporter i alt * er ekskl. hjemtransport af grovfoder fra marken, et antal der ikke er kendt. Transporter med grovfoder * er opgjort i dage, hvor aktiviteten er.

I forbindelse med opførelse af maskinhuset, vil der anvendes eksisterende køreveje. På kortet nedenfor markerer de blå pile udkørselsforhold.

Figur 7. Til- og frakørselsforhold på husdyrbruget

Det vurderes derfor, at transporter til og fra ejendommen ikke vil påvirke omgivelserne væsentlig. Der vil ikke ske en mere transport ved udvidelsen i eksisterende stalde.

Varde Kommune vurderer, at transporterne til- og fra husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige miljømæssige gener for de omboende.

7.20 Spildevand

Ansøger oplyser følgende:

Sanitært spildevand

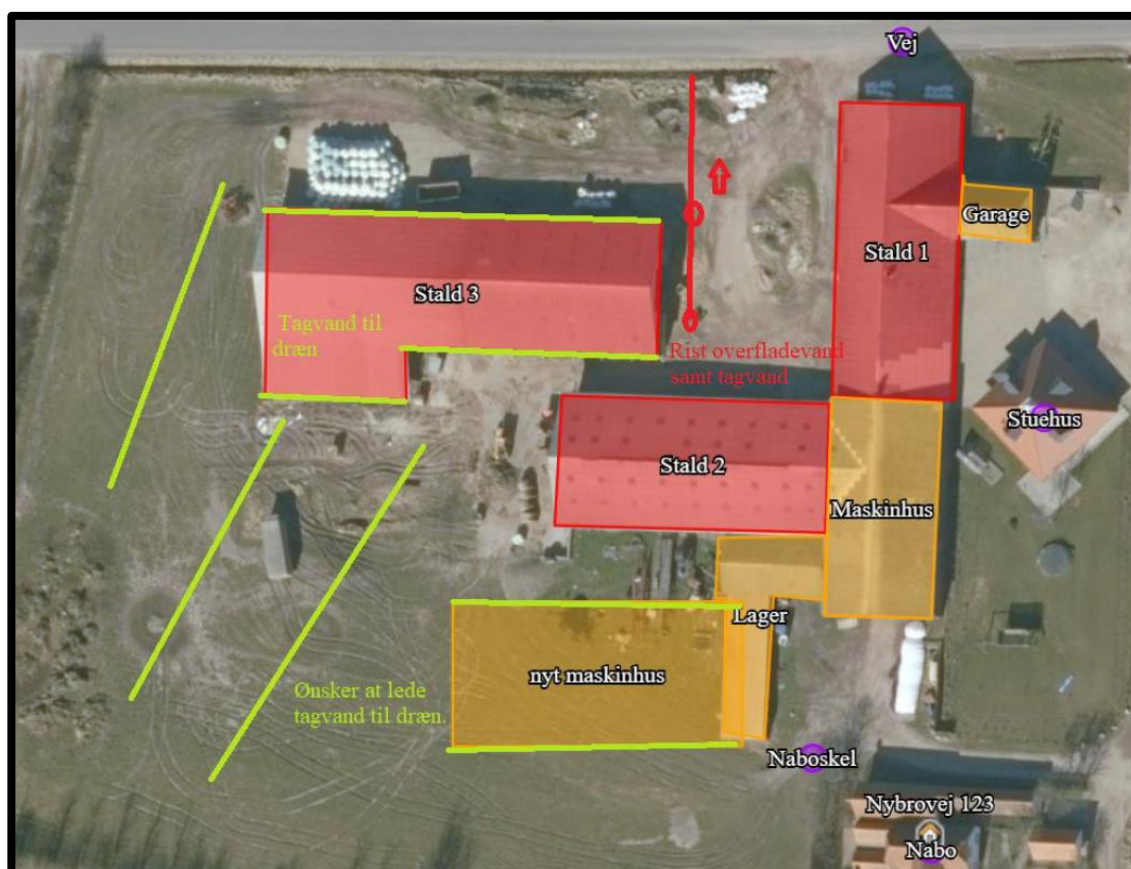
Sanitært spildevand fra produktionsbygninger er på offentlig kloak.

Tagvand

Tagvand fra stald 3 ledes til dræn i henhold til udledningstilladelsen dateret 3. september 2014.

Tagvand fra de resterende eksisterende bygninger samt overfladevand ledes til grøft ved vejen, og herfra til Bådsø Bæk.

Tagvand fra nyt maskinhus ønskes ligeledes ledt til dræn i henhold til udledningstilladelsen dateret 3. september 2014.

Figur 8. Afløbsforhold

Der er på figur 8 angivet at der er to riste, hvorigennem overfladevand løber nordpå til vejgrøft. Det er meget vigtigt, at der ikke fra de omkringliggende arealer kan løbe forurenede vand ud i grøften.

Varde Kommune tager ikke stilling til udledning af tagvand fra nyt maskinhus i denne miljøgodkendelse, men stiller vilkår om, at inden det nye maskinhus etableres skal der foreligge

- enten en udledningstilladelse/medbenyttertiladelse til alt tagvandet på husdyrbruget,
- eller alternativt en nedsivningstilladelse til tagvand fra et tagareal som minimum svarer til udvidelsen af det samlede tagareal (ca. 800 m²).

Varde Kommune har i MT2014 stillet følgende vilkår:

- Spildevand fra rengøring af stalde skal opsamles og anvendes efter gældende regler.
- Overfladevand fra befæstede arealer, som kan være forurenede med næringsstoffer, skal opsamles og udbringes i henhold til gældende regler.
- Det befæstede areal (Bygning 9, figur 5) må ikke benyttes til opbevaring af husdyrgødning, ensilage eller andre ting, som afgiver saft, som kan forurene undergrunden.

Varde Kommune vælger at videreføre vilkårene i denne miljøtilladelse.

Varde Kommune vurderer ud fra ansøgers redegørelse at afledning af spildevand er tilstrækkeligt beskrevet.

7.21 Driftsforstyrrelser eller uheld

Ansøger oplyser følgende:

Redegørelse for mulige uheld

Der forekommer sjældent driftsforstyrrelser, som vil kunne medføre forøget forurening. De alvorligste uheld på landbrugsejendomme forekommer i forbindelse med udslip af gylle, olier, rengøringsmidler ved strømsvigt eller ved brand.

Minimering af forurening

Brand: På ejendommen er der pulverlukker til mindre brande. Ved større brand tilkaldes brandvæsnet.

Strømsvigt: Ved strømsvigt har ejendommen mulighed for at låne nødgenerator.

Olieudslip: Hvor der håndteres olie og diesel vil der være potentiel risiko for forurening. For at minimere risikoen for spild sker påfyldning af diesel altid under opsyn. Eventuelt spild opsamles med sugende materiale (savsmuld), som findes i nærheden. Diesel opbevares i maskinhus. Der opbevares spildolie/oliefiltre på ejendommen i 50 l. dunke i maskinhus.

Kemikalier: I stald 1 er der fryser til opbevaring af kemi.

Medicin: Der opbevares medicin i køleskab, der er placeret i værkstedet.

Minimering af gene:

Der bliver i forbindelse med miljøansøgningen udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen og planen vil løbende blive revideret. Beredskabsplan vil blive fulgt i forbindelse med uheld.

Det vurderes at der er taget tilstrækkelig forholdsregler i tilfælde af uheld, ved at der er en procedure for hvad der skal gøres i tilfælde af uheld og for at mindske risikoen for uheld.

Varde Kommune vurderer at ansøger har redegjort tilstrækkeligt for mulige uheld, samt for forholdsregler i tilfælde af uheld.

7.22 Beskyttede naturområder omkring husdyrbruget - ammoniak

På et husdyrbrug er det stalde og husdyrgødningslagre, der er hovedkilden til udledning af luftbåret kvælstof (ammoniakfordampning). Beregninger, der er foretaget i *husdyrgodkendelse.dk*, viser at ammoniakfordampningen fra 8-årsdriften er 436 kg kvælstof pr. år, fra nudriften 1.150 kg kvælstof pr. år og i ansøgt drift 1.352 kg kvælstof pr. år.

Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager) 			
Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	1351,5	0,0	1351,5
Nudrift	1149,5	0,0	1149,5
8 års-drift	435,5	0,0	435,5

Figur 9. Beregninger af ammoniakfordampningen i *husdyrgodkendelse.dk*

Det ansøgte projekt medfører således en stigning i ammoniakfordampningen på 916 kg kvælstof pr. år i forhold til 8 års driften og 202 kg kvælstof pr år i forhold til nudriften.

Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)

I henhold til "Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter" (Bek. nr. 1595 af 6. december 2018) skal Varde Kommune foretage en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt.

Der er ca. 3,5 km fra husdyrbrugets bygninger til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde, som er Habitatområde nr. 78: Vadehavet med Ribe Å, Tved Å og Varde Å vest for Varde, se figur 10.

Figur 10. Nærmeste Internationale naturbeskyttelsesområde, kategori 1- og kategori 2-naturområde

Varde Kommune har i *husdyrgodkendelse.dk* foretaget beregninger, som viser, at ammoniakdepositionen i ansøgt drift til nærmeste Internationale naturbeskyttelsesområde bliver 0,0 kg N/ha/år, hvilket er uændret både i forhold til 8 årsdriften og nudriften, se tabel 8.

Der er således ikke grund til at foretage konsekvensvurdering efter § 6 i bekendtgørelsen.

§ 7 områder

I henhold til § 7 i Husdyrbrugloven, er etablering, udvidelse og ændring af anlæg på husdyrbrug ikke tilladt, hvis de ligger tættere end 10 m fra – eller helt eller delvist indenfor nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper.

Kategori 1-natur (nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder).

Anlægget er beliggende ca. 4 km fra det nærmeste naturområde, der er omfattet af § 7 stk. 1 nr. 1 i husdyrbrugloven, og beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder, se figur 10.

Det drejer sig om en ammoniakfølsom hede beliggende indenfor et internationalt naturbeskyttelsesområde, og som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Varde Kommune har i *husdyrgodkendelse.dk* foretaget beregninger, som viser, at ammoniakdepositionen i ansøgt drift til nærmeste kategori 1-naturområde bliver 0,0 kg N/ha/år, hvilket er uændret både i forhold til 8 årsdriften og nudriften, se tabel 8.

Kategori 2-natur (nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder).

Anlægget er beliggende ca. 2,7 km fra det nærmeste naturområde, der er omfattet af § 7 stk. 1 nr. 2 i husdyrbrugloven, som omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder, se figur 10.

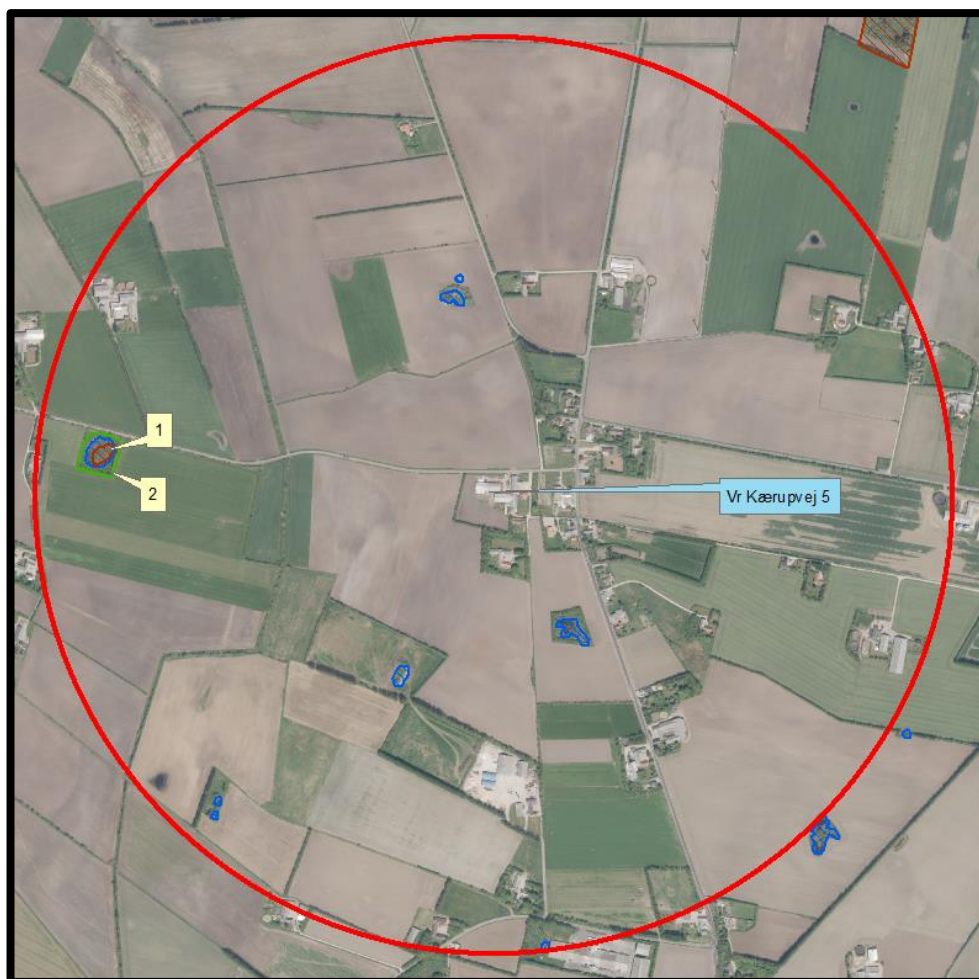
Det drejer sig om et § 3-beskyttet overdrev.

Varde Kommune har i *husdyrgodkendelse.dk* foretaget beregninger, som viser, at ammoniakdepositionen i ansøgt drift til nærmeste kategori 2-natur bliver 0,0 kg N/ha/år, hvilket er uændret både i forhold til nudriften og 8 årsdriften, se tabel 8.

Varde Kommune vurderer på den baggrund, at udvidelsen ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af § 7-områder og derfor ikke vil påvirke § 7 områderne negativt.

§ 3 områder

Af figur 11 og tabel 5 fremgår de områder, som indenfor en afstand af 1.000 m fra anlægget er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Figur 11. § 3 arealer indenfor 1.000 m fra husdyrbruget.

§ 3 lokalitet	Type	Grønt Danmarkskort i kommuneplanen	Afstand (m)
1	Mose	Nej	825
2	Eng	Nej	805

Tabel 5. § 3 områder (minus søer) indenfor 1000 m fra husdyrbruget

Naturtyper har forskellige tålegrænser for hvor meget ammoniakdeposition de kan tåle før der sker ændringer på den enkelte naturtype. Naturtyperne inddeles i 5 kategorier, se tabel 6.

N-følsomhed	Tålegrænse
Uoplyst	Uoplyst
Ikke N-følsom	>30 kg N/ha/år
Mindre N-følsom	20-30 kg N/ha/år
Moderat N-følsom	10-20 kg N/ha/år
Særlig N-følsom	5-10 kg N/ha/år

Tabel 6. Oversigt over de 5 kategorier for N-følsomhed og deres tålegrænser

Århus Universitet har oplyst følgende baggrundsbelastning for Varde Kommune:

År	2006	2007	2008	2009	2012	2013	2014	2015	2016
Kg N/ha	17,0	15,0	16,0	16,4	15,2	13,8	15,6	15,3	13,9

Tabel 7. Udvikling i baggrundsbelastningen for Varde Kommune

Kategori 3-natur (ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af ovenstående kategori 1 og 2)

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der én mose, se figur 11 og tabel 5.

Mosen er ikke udpeget som rekreativt område, indgår ikke i kommuneplanens udpegnings af værdifulde kulturmiljøer og er ikke omfattet af fredning.

Varde Kommune har ikke kendskab til kvælstofbidrag til områderne fra andre kilder.

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der ikke ammoniakfølsomme skove.

Varde Kommune har i *husdyrgodkendelse.dk* foretaget beregninger over ammoniakdepositionen på de nærmest liggende Natura 2000, Kat. 1- og Kat. 2-naturområder samt de øvrige nærmest liggende naturområder.

Beregningerne fremgår af tabel 8, og er foretaget ud fra 8-årsdriften, nudriften og den ansøgte drift.

§ 3 lokalitet	N-følsom	Afstand (m)	Tålegrænse, kg N/ha	Ruhed opland	Ruhed område	8 års drift, kg N/ha	Nudrift, kg N/ha	Ansøgt, kg N/ha
Natura 2000	Moderat	3.500	10-20	L	Mk	0,0	0,0	0,0
Kategori 1	Moderat	4.000	10-20	L	Mk	0,0	0,0	0,0
Kategori 2	Uoplyst	2.700	Uoplyst	L	Mk	0,0	0,0	0,0
1	Uoplyst	825	Uoplyst	L	Mk	0,1	0,1	0,1

Tabel 8. Beregning af ammoniakdeposition på vigtige naturområder

Beregningerne viser, at udvidelsen ikke vil medføre merdepositioner til noget naturpunkt.

Øvrig § 3-natur

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der registreret 7 mindre søer. Varde Kommune vurderer, at den luftbårne ammoniakdeposition fra anlægget har en meget begrænset effekt. Hovedkilden til

næringsberigelse af søerne vurderes at være overfladevand fra dyrkede arealer, dels som vand, der løber på jordoverfladen til søerne, samt næringsberiget overfladevand der løber til søerne via rodzonen på dyrkede arealer. Ammoniak fra anlægget vurderes ikke at forringe naturtilstanden i § 3 søerne.

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der 1 eng, se figur 11 og tabel 5. Engen er C-værdisat og C-målsat. Ammoniak fra anlægget vurderes ikke at forringe naturtilstanden på § 3 engen.

På baggrund af ovenstående vurderer Varde Kommune, at udvidelsen af dyreholdet ikke vil påvirke kategori-3 naturområderne / § 3-områder væsentligt som følge af ammoniakdeposition, og at udvidelsen ikke vil medføre tilstandsændringer på disse områder.

7.23 Påvirkning af "Bilag IV arter"

I henhold til § 10 i "Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter" er der indført en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for et beskyttelsesområde eller udenfor. Disse arter fremgår af direktivets bilag IV og kaldes derfor bilag IV-arter. For en række arters vedkommende har Varde Kommune intet kendskab til arternes udbredelse i området, det gælder f.eks. løgfrø, markfirben og alle arter af småflagermus.

Spidssnudet frø og birkemus er begge arter der er listet på bilag IV. Spidssnudet frø er almindelig udbredt i Varde Kommune, og forventes at forekomme i forbindelse med naturområder, hvor der er egnede leveforhold for spidssnudedede frøer. Det er Varde Kommunes vurdering at udvidelsen ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af spidssnudet frø på grund af den store forekomst af arten i Varde Kommune.

Birkemus er registreret få steder i Varde Kommune. Nærmeste lokalitet, hvor der er registreret birkemus, er ca. 5,5 km nordvest for husdyrbruget. Det er Varde Kommunes vurdering, at udvidelsen af dyreholdet ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af birkemusen på grund af den store afstand til den nærmeste lokalitet hvor birkemusen er registreret.

Varde Kommune vurderer i øvrigt, at udvidelsen kan gennemføres uden at påvirke nogen af de listede arter på bilag IV i direktivet væsentligt.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Med begrebet BAT menes den teknik, som mest effektivt giver et højt beskyttelsesniveau for miljøet som helhed, og som samtidig er afvejet i forhold til fordele og økonomiske udgifter.

Ansøgere om miljøtilladelse/miljøgodkendelse af husdyrbrug med en ammoniakemission højere end 750 kg NH₃-N pr. år, skal begrænse ammoniakforureningen ved anvendelse af BAT.

I Varde Kommunes vurdering af BAT indgår bl.a.

- EU-kommissionens BAT-konklusioner for intensivt opdræt af fjerkræ eller svin
- Miljøstyrelsens Teknologiliste
- Miljøstyrelsens Teknologiblade
- Bilag 3 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen

I Varde Kommunes BAT-vurdering indgår hovedpunktet: Ammoniak

I det følgende redegøres der for ansøgers oplysninger om anvendelse af BAT, samt Varde Kommunes vurdering af om ansøger lever op til det niveau, som Varde Kommune fastlægger som BAT-niveauet for husdyrbruget.

7.24 BAT – Ammoniak

Varde Kommune har beregnet projektets BAT-krav ud fra Bilag 3 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, se tabel 9.

Antal m ² og staldsystem/lager	BAT-krav (Kg NH ₃ -N/m ²)	Korrigeret BAT-krav Kg NH ₃ -N/m ²	Total kg NH ₃ -N for produktions-arealet
Bygning 1 (eksisterende stald) 200 m ² dybstrøelse	0,84		168
Bygning 2 (eksisterende stald) 450 m ² dybstrøelse	0,67		302
Bygning 3 (eksisterende stald) 1.050 m ² dybstrøelse	0,84		882
Total BAT-Krav for husdyrbruget			1.352
Husdyrbrugets beregnede ammoniakemission			1.352
BAT-kravet er overholdt med			0

Tabel 9. Beregning af projektets BAT-emissionsniveau

BAT-kravet for projektet er beregnet til 1.352 kg NH₃-N og projektets reelle ammoniakemission er på 1.352 kg NH₃-N. Projektet har således en total ammoniakemission, der er identisk med det beregnede BAT-krav.

Varde Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at ansøger lever op til lovgivningens krav om BAT på punktet ammoniak.

7.25 Samlet BAT-vurdering

Som der er redegjort for i det foregående punkt, lever ansøger op til Varde Kommunes BAT-krav for husdyrbruget. Varde Kommune vurderer på den baggrund, at ansøger i henhold til § 27 i Husdyrbrugloven har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

8 Egenkontrol

Ansøgers redegørelse:

Miljø- og ressourcestyring bygger på et helhedsprincip om at stræbe mod renere teknologi i landbrugsproduktionen, herunder at udskifte miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige stoffer, at gøre arbejdsgange og processer mindre belastende for miljøet, samt at minimere forbruget af energi, næringsstoffer, vand, pesticider osv., således at tab til omgivelserne bliver minimeret under hensyntagen til produktionens lønsomhed.

Renere teknologi er samtidig det bærende element i husdyrloven og i miljøbeskyttelsesloven. Loven pålægger alle et ansvar, og som landmand kan man selv indføre renere teknologi og påvirke andre til at indføre renere teknologi, bl.a. ved at stille krav, når der købes ind.

På husdyrbruget er der iværksat følgende tiltag for renere teknologi, herunder besparelser på vand og el:

Energi

- Staldene er med naturlig ventilation og der er derfor ikke energiforbrug til dette.
- Logistikken i forbindelse med afhentning af foder til blandeanlæg, er indrettet så afstanden giver færrest muligt driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget.

Vand

- Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.

Management

- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.
- Alt affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug.
- Der er lavet beredskabsplan, så forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og brand mv. er beskrevet.
- I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af vand, energi og indkøbt foder.
- Der udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskab på bedriften.
- Under den daglige arbejdsgang holdes der jævnligt øje med maskiners og installationers tilstand så der kan gribes ind før der sker uheld der kan være til skade for miljøet eller omgivelserne.

Varde Kommune vurderer at ansøger har redegjort tilstrækkeligt vedrørende egenkontrol.

9 Foranstaltninger ved ophør af produktion

Ansøgers redegørelse:

Ved ophør af produktionen fra ansøgers side vil produktionen formentlig blive fortsat af en ny ejer. Hvis produktionen ophører, vil stalde, gødnings- og ensilageanlæg blive tømt og rengjort. Markstakke vil blive fjernet.

Det vurderes, at dette vil være tilstrækkeligt til at undgå forureningsfare.

Varde Kommune vurderer, at tiltagene er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare.

10 Alternative muligheder

Ansøgers redegørelse:

I forbindelse med udarbejdelsen af ansøgningen har alternativer været overvejet. Det ansøgte projekt er dog valgt da det giver mest mening i forhold til den optimale løsning rent fysisk og økonomisk.

11 Nabo- / partshøring

Projektet er udover ansøger og dennes konsulent sendt til høring hos naboer/partner, som ejer en matrikel indenfor lugtkonsekvenszonen, som er 274 m fra husdyrbruget, i perioden fra den 2. – 19. juli 2019.

I forbindelse med nabohøringen er der ingen bemærkninger kommet.

12 Samlet vurdering

På baggrund af ovenstående vurderer Varde Kommune, at det ansøgte projekt ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet, naturen og naboerne sammenholdt med den nuværende produktion, hvis de i miljøtilladelsen opstillede vilkår overholdes.

Varde Kommune vurderer, at der kan meddeles tilladelse til det ansøgte da:

- Der er truffet de nødvendige foranstaltninger til, at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.
- Husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.
- Udvidelse og drift af husdyrbruget ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet.